

«Підводне каміння» шлюбу за кордоном

Шлюби з іноземними громадянами відомі ще з давніх часів. Чинники, які спонукали укладання таких шлюбів, були різноманітними: кохання, меркантильні та політичні міркування тощо. Шлюби з іноземцями були і є як реальними, так і фіктивними.

Нині, наша країна знаходиться в стадії політичного і соціального розвитку, проблеми, які існують на даному етапі, змушують українців шукати більш кращої долі, сподіваючись вирішити всі нагальні проблеми свого життя, вступивши у шлюб з громадянами різних держав.

Намагаючись знайти своє щастя за кордоном, багато хто потрапляє у полон на все життя. Оскільки кожен день юстиція стикається з проблемами, які виникають в сім'ях де подружжя є громадянами різних держав, бажаємо Вас застерегти. «Шановні жінки пам'ятайте, що вступаючи у такий шлюб слід у своєму виборі керуватись не тільки серцем але і розумом».

Але якщо ж Ви все-таки зважили всі «за» та «проти» шлюбу з іноземцем і вирішили одружитись, то радимо Вам подумати над інтересами майбутньої Вашої дитини, народженої у такому шлюбі та уважно прочитати або хоча б мати уявлення про *Конвенцію про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей 1980 року* і зробити відповідні висновки (*Україна приєдналася до Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей 11 січня 2006 року, а чинності Конвенція набула 1 вересня 2006 року*).

Це на початку подружнього життя все здається так гарно: інша країна, нові знайомства можливо перспективи. Але коли ти живеш в цій країні років 3-4 маєш малолітню дитину і сидиш вдома бо не маєш освіти, щоб влаштуватись на роботу починаєш замислюватися над відвідуванням рідних на Батьківщині або повернення до неї.

Приїздивши на Україну де все тобі знайоме і таке рідне ти можеш зробити необдумане рішення: залишитись з дитиною в Україні, влаштуватись на роботу та віддати її до дитячого садка.

З цього моменту і починаються дзвінки від чоловіка-іноземця, електронні листи, смс-повідомлення: коли Ви з дитиною повернетесь додому? А незабаром, як грім серед ясного неба – виклик до суду в якості відповідачки про **викрадення власної дитини**.

Тому щоб бути хоч трохи підготовленим в цьому питанні якнайменше Вам потрібно знати:

Минуло шість років відтоді, як для України набула чинності Гаазька конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей. Відповідно до неї викраденням вважається вивезення за кордон дитини одним з батьків всупереч волі та правам іншого (застережуємо, що усної згоди на тимчасовий виїзд з дитиною на Батьківщину згодом підтвердити не можливо).

У цій конвенції сам термін «**викрадення**» слід розуміти як незаконне переміщення або утримування дитини, якщо при цьому:

- порушуються права піклування про дитину, що належать будь-якій особі, установі або іншому органу, колективно або індивідуально, відповідно до законодавства держави, у якій дитина постійно мешкала до переміщення або утримування; та
- у момент переміщення або утримування ці права ефективно здійснювалися, колективно або індивідуально, або здійснювалися б, якби не переміщення або утримування.

Суть конвенції полягає в тому, що один з батьків (чи будь-яка інша особа, якій належить право піклування про дитину) не має права одноосібно приймати рішення про зміну місця проживання

дитини та, зокрема, вивозити її в іншу державу. А в разі виникнення такої ситуації дитина має бути негайно повернута в державу свого постійного проживання для того, щоб компетентний орган останньої прийняв рішення про визначення місця проживання дитини та участь в її вихованні батьків (інших осіб). Головними цілями Конвенції є забезпечення негайного повернення дітей до держав їх постійного місця проживання та захист від шкідливих наслідків їх незаконного переміщення до інших держав чи незаконного утримування.

Враховуючи те, що хоча Конвенція спрямована на вирішення питання про повернення дитини до місця її постійного проживання, вона не містить визначення поняття «постійне місце проживання». У зв'язку з цим, при вирішенні питання про визначення постійного місця проживання враховуються, як правило, такі обставини, як: соціальне становище сім'ї, навчання у школі, чи була відповідна країна осередком життя дитини до переміщення або незаконного утримування, тощо.

За період застосування конвенції Міністерством юстиції України як центральним органом в забезпеченні її виконання було опрацьовано 136 заяв.

Зокрема, Міністерство на підставі Конвенції направило 37 заяв до іноземних органів. Найбільша кількість із них була спрямована до Італії — 17 заяв, до США — 5, до Німеччини — 3, до Бельгії — 3. Із них 29 заяв стосувалися повернення дитини в Україну та 8 заяв — реалізації права доступу до дитини, яка проживає за кордоном.

Крім того, 99 документів надійшло до України від іноземних органів. Найбільшу кількість заяв надіслала Італія — 24, Німеччина — 13, США — 7, Польща — 6, Нідерланди — 6, Ізраїль — 6, Кіпр — 5, Чехія — 4. Із них 82 заяви стосувалися повернення дитини, яка перебуває на території нашої держави, до країни місця постійного проживання та 17 заяв — реалізації права доступу до дитини, яка проживає в Україні.

Усі заявники в цих справах, як і особи, котрі вивезли або утримували ту чи іншу дитину, перебували з нею в родинному зв'язку (більшість з них це матері цих дітей). В одному випадку заявником виступила установа, якій згідно з рішенням суду були передані права піклування про неповнолітню дитину.

Отже робити висновки потрібно тільки Вам, лише покладаючись на своє серце і розум. Краще сім раз відміряти, та один раз відрізати, не поспішайте, звичні іноземні закони, для нас зазвичай виявляються несподіваним сюрпризом. Тому не лінитесь ознайомитись з міжнародним законодавством. За статистикою, бажання поєднати свою долю з громадянами України найчастіше виявляють чоловіки з Італії, Іспанії, Ізраїлю, Польщі, США, Туреччини і Німеччини, тому зверніть увагу на приватне право саме цих держав. Пам'ятайте, простіше вступити у шлюб з громадянами тих держав, які підписали Гаазьку Конвенцію. Гаазька Конвенція створює просту і ефективну процедуру для забезпечення повернення дітей, протиправно вивезених або утримуваних на території іноземної держави, до держави їх постійного місця проживання.

Сподіваємось, що незважаючи на всі перепони, Ваше кохання подолає бар'єри на шляху до щасливої інтернаціональної родини.

Добра і порозуміння Вам!